

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. dhr E. Ziengs, voorzitter commissie voor Binnenlandse Zaken
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

per e-mail: cie.biza@tweedekamer.nl

c.c.:

- dhr. B. Snels (GroenLinks)
- dhr. S. van Weyenberg (D66)
- overige Tweede Kamerfracties

Betreft: verzoek m.b.t. Wet open overheid/Wob

Amsterdam, 24 april 2019

Geachte heer Ziengs, leden van de commissie voor Binnenlandse Zaken,

Binnenkort zal uw commissie voor Binnenlandse Zaken zich buigen over de jongste versie van de Wet open overheid (kortweg Woo). Ondergetekenden – de Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) en de hoofdredacties van een aantal vooraanstaande media – maken zich ernstig zorgen over deze wet en verzoeken u met klem om de Woo in deze vorm niet te laten passeren.

Alle verbeteringen die de Woo aanvankelijk bevatte, zijn inmiddels verdwenen en met het restant schiet niemand wat op. Het betekent op sommige punten zelfs een achteruitgang t.o.v. de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Veel liever zien we dat de Wob wordt gemoderniseerd en verruimd, zodat deze voldoet aan de minimumeisen inzake transparantie, die een land moet betrachten en die zijn vastgelegd in het Verdrag van Tromsø.

In 2012 zag het oorspronkelijke voorstel van de Woo er nog veelbelovend uit en was het echt gericht op het verbeteren van de Wob-praktijk. Zo werden de termijnen bekort, kwam er een informatieregister, een informatiecommissaris, zou de weigergrond van onevenredige benadeling vervallen, zou de reikwijdte worden vergroot en zouden veel meer documenten bij een bestuursorgaan actief openbaar gemaakt moeten worden.

In 7 jaar is echter veel veranderd. Alle bovenstaande verbeteringen verdwenen uit het wetsvoorstel of werden in negatieve zin aangepast. Ter illustratie één voorbeeld: in het jongste voorstel staat deze passage: "Het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat, maakt bij de uitvoering van zijn taak uit eigen beweging de bij het bestuursorgaan berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar, **indien dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is**". De vetgedrukt zin is toegevoegd in de laatste versie. Daarmee krijgt een bestuursorgaan alle mogelijkheden om te weigeren of te vertragen, want wat zijn een onevenredige inspanning of kosten?

Wat nu rest is een uitgekleden wet waarmee Nederland nog steeds niet voldoet aan het Verdrag van Tromsø en de bestaande problemen niet worden opgelost.

Wij dringen er bij u op aan het wetsvoorstel af te wijzen en daadwerkelijk een modernisering en verbetering van de Wob tot stand te brengen. Daarbij zou zeker ook aandacht moeten uitgaan naar het repareren van een verslechtering van de Wob, in 2016 ontstaan toen de dwangsom bij niet tijdig beslissen werd afgeschaft. Daarmee is de verzoeker een belangrijk middel ontnomen om zich tegen trage overheidsorganen te weren.

Moderniseren en verbeteren van de Wob, waarvan het versterken van de positie van de verzoeker deel uitmaakt, zal de openbaarheid van het bestuur meer bevorderen dan het huidige Woo-voorstel en de journalistiek beter in staat stellen haar controlerende rol in onze democratie te vervullen.

Hoogachtend,

Evert de Vos
voorzitter Vereniging van Onderzoeksjournalisten

Hugo van der Parre
voorzitter Wob-werkgroep WOJ

Deze oproep wordt ondersteund door de hoofdredacties van:

NRC, De Volkskrant, AD, Trouw, De Telegraaf, NOS Nieuws, Nieuwsuur, RTL Nieuws, NU.nl, EenVandaag, Zembla, De Monitor, Vrij Nederland, Elsevier, De Groene Amsterdammer, Investico, Follow the Money, Reporter Radio, Pointer, Local Focus, Het Parool, De Limburger, Twentsche Courant/Tubantia, Brabants Dagblad, BN/De Stem, Dagblad van het Noorden, Leeuwarder Courant, Eindhovens Dagblad, PZC, De Stentor, Haarlems Dagblad/IJmuider Courant, Noordhollands Dagblad, De Gooi- en Eemlander, Leidsch Dagblad, De Stadsbron, Vers Beton, RTV Noord, Omrop Fryslan, RTV Drenthe, RTV Oost, Omroep Gelderland, RTV Utrecht, Omroep Flevoland, NH Nieuws, Omroep West, RTV Rijnmond, Omroep Zeeland, Omroep Brabant, L1.

En het Genootschap van Hoofdredacteuren en de NVJ.